

GAZETA LWOWSKA.

Z dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł. miesięcznie 1 zł. 75 centów waluty austr. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Rosya i Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie. — Grecya. — Turcya. — Afryka. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Opróżnione przy głównej szkole normalnej w Gorlicach miejsce nauczyciela nadał c. k. Namiestnik tamtejszemu nauczycielowi Konstantemu Przybyłko, a zaś jego miejsce poruczył suplentowi przy tej samej szkole Juliuszowi Skwirzyńskiemu.

Z c. k. gal. Namiestnictwa.

Lwów, 9. sierpnia 1861.

Sprawy krajowe.

Lwów, 19. sierpnia. Przyjmowanie uczniów do c. k. wyższej szkoły realnej we Lwowie na przyszły rok szkolny 186¹/₂ będzie się odbywać dnia 30. i 31. sierpnia b. r. w kancelaryi dyrekcji tegoż instytutu, gdzie można także przejrzeć warunki przyjęcia. Z Dyrekcji c. k. wyższej szkoły realnej we Lwowie.

Wiedeń, 17. sierpnia. C. k. ministerjum finansów podaje do wiadomości, że wszystkiej monety zdawkowej było w obiegu do końca lipca b. r. za 10 376.919 fl.

(Posiedzenie izby deputowanych z 16. sierpnia.)

Prezes odmawia przedłużyć urlopy członkom nieobecny.

Interpelacya Mörtla do JE. ministra wojny: Dlaczego tak mało udzielono urlopów wojskowym przy terażniejszym stanie pokojowym i ułatwionych komunikacyach.

Następuje z porządku dziennego dyskusya specjalna nad projektem ustawy o upadłościach.

Mende mówił przeciw projektowi podczas dyskusyi jeneralnej, dodaje jednak, że projekt zawsze wydaje mu się lepszym, jak przepisy dotychczasowe. Wnosi przyjąć go ze zmianami, a mianowicie opuścić w §. 1. wyrażenie: protokołowane handlowe i przemysłowe firmy, tak, aby ustawa rozciągała się na dłużników wszelkiego rodzaju bez wyjątku.

Kaizer mówi przeciw poprawce Mendego. Jeżeli prawa zbyt łagodne pobudzają do oszukaństwa, to z drugiej strony ustawodawstwo zbyt drakońskie zabiłoby spekulacyę i odjęło upadłemu przemysłowi wszelką możność podźwignąć się z upadku. Mowca zaprzecza, aby postępowanie ugodne było demoralizujące, i pobudzało do oszustwa, przeciwnie odpowiada potrzebom świata handlowego.

Winterstein zaprzecza również twierdzeniu dep. Mende, aby projekt osłaniał pewnym przywilejem protokołowane firmy, tem bardziej, iż każdemu wolno jest zaprotokołować swą firmę.

Grünwald popiera poprawkę Mendego; żąda, aby ustawę rozciągnąć do wszystkich kategorii dłużników i wyprowadza dowody z ustawodawstwa innych krajów. W razie przyjęcia poprawki Mendego należy projekt odesłać raz jeszcze do wydziału.

Steffens czyni uwagę, że dep. Mende mylnie zrozumiał ducha, w jakim w projekcie użyto wyrażenia firmy protokołowane. Projekt chce przyjść w pomoc tym, co bez własnej winy popadli w nie-szczęście.

Brosche chce, aby prawo było jak najobszerniej zastosowane, zasada równouprawnienia powinna być i tutaj zachowana.

Liebig czyni uwagę, że wszystko zależy nie na formie, ale na istocie rzeczy. Rozciągnąć ustawę na wszystkie firmy byłoby dobrze.

Kostelnik: Dążnością izby jest znieść wszelkie wyłączne prerogatywy, a zatem i w tym razie musi się oświadczyć przeciw wszelkim wyjątkowym zastrzeżeniom. Dlatego jest za poprawką Mendego.

Hawelka wraca do tego, co już powiedział w dyskusyi ogólnej, że potrzeba zmienić całą procedurę cywilną i sądową. Oświadcza się przeciw poprawce Mendego.

Baron Ingram zgadza się z projektem w jego terażniejszej formie, póki nie będzie uchwalona stanowczo dobra ustawa o upadłościach.

Radca sekeyjny Rizy mówi w obronie projektu w jego obecnej formie.

Mandelblüh jako sprawozdawca większości zbiera wszystkie zarzuty i zbija je. Po półgodzinnej przerwie posiedzenia następuje głosowanie imienne nad poprawką Mendego. Poprawka odrzucona 103 głosami przeciw 33. Tytuł 1. projektu przyjęty wraz z wstępem.

(Doniesienia z Węgier. — Aresztacya studentów w Koszycach. — Sprostowanie. — Przedaż losów frejburskich zakazana.)

Z Nagybanya donoszą, że tamtejsze władze sądowe i urząd ksiąg gruntowych zostały zorganizowane i obsadzone. Jako zasadę postępowania sądowego przyjęto uchwały Judex kuryalne.

— *Pesth-Ofner Ztg.* pisze: Dzienniki rozgłosiły wiadomość, że w nocy z 30. na 31. z. m. aresztowano w Koszycach studentów, lecz nie tylko wystawiły rzecz całą w fałszywym świetle, ale nadto zamieły, co było przyczyną aresztowania.

Rzeczenni wyżej uczniowie akademii w Koszycach wyprawili o godzinie wpół do dwunastej w nocy głośną demonstracyę, śpiewając niestosowne pieśni, i okrzykami zaburzając publiczną spokojność. To było przyczyną, że patrol wojskowy aresztował burzycieli spokoju, których nazajutrz rano odesłano do dyrekcji szkolnej.

— Paryski *Constitutionnel* zawiera pod dniem 10go b. m. artykuł o sytuacji finansów Austrii i o domniemanych usiłowaniach, jakie nadaremnie czyniła administracya finansów austryackich, ażeby zawrzeć pożyczkę państwa. Te podania o usiłowaniach pożyczki dla Austrii są całkiem mylne; i owszem od znacznych krajowych i zagranicznych domów nadeszły do administracyi finansów oferty na pożyczkę, które jednak administracya odrzuciła z tego powodu, ponieważ zwyczajne przychody są dostateczne, i w ogóle nie chce rząd przedsiębrać operacyi finansowej bez konstytucyjnego przyzwolenia rady państwa.

— Rozporządzeniem ministeryalnym z dnia 30. lipca r. b. zakazuje się handel i przedaż losów pożyczki frejburskiej z dnia 1go maja 1861. Wszelkie obwieszczenie w tej mierze jest bezprawne.

Ameryka.

(Wypadki w San Domingo.)

St. Domingo, 5. lipca. H. B. H. podaje następującą korespondencyę: List mój z 25. czerwca zawiera obraz nieporozumienia z Hajtjanami. Jak ci wiadomo, bez rozlewu krwi opuścili oni gminy Las Matas i Neyba. Przewidywałem, że rząd hiszpański nie pominie tego mileżeniem, lecz zażąda od prezydenta zadośćuczynienia i zwrotu kosztów wojennych. Tak się też stało. W Port-au-prince stoi w tej chwili eskadra hiszpańska. Jej admirał żąda od prezydenta: 1) Aby Hajtjanie opuścili natychmiast miasta Hinchas, Las Caobas i San Rafael położone na terytorjum St. Domingo. 2) Żąda sumy 200.000 dolarów za przekroczenie granicy i opanowanie Neybas i Las Matas. Jest obawa, czy Port-au-prince nie zostanie zbombardowane, jeśli prezydent zechce przeciwieć się żądaniom Hiszpanii, ponieważ instrukcyje admirała mają być bardzo surowe. Wiadomości z innych części wyspy są bardzo pomyślne. Interesa wstrzymane na chwilę idą znowu zwykłym torem. Robią tu wielkie przygotowania na przyjęcie jen. kapitana Serrano, który nas ma odwiedzinami zaszczyścić.

Hiszpania.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)

Madryt, 13. sierpnia. Temi dniami odbyło się uroczyste poświęcenie lokomotywy, która utrzymywać będzie komunikacyę między Madrytem a Eskuryalem. — Ludność madrycka według dat urzędowych wynosi 314.061 dusz, co jest więcej o 32.891, niż było w roku 1857.

Dziś opuścili Ich Mość Królestwo Santander, udając się do Walencji. Ludność wyprowadzała dostojne Państwo z wyrazem szczerzego przywiązania. W Waladolidzie zatrzymają się Najjaśniejsi Państwo.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Obóz Aldershott.)

Londyn, 14. sierpnia. Dziś rano wyjechała Jej Mość Królowa z dworem, w towarzystwie księcia małżonka, Króla szwedzkiego i księcia Oskara z Osborn do Aldershott, gdzie zabawi na rewii wojska bawiącego w tym obozie.

Obok obozu wojsk liniowych w Aldershott stanąć ma osobny obóz stały dla ochotników. Zebrało się towarzystwo znakomitych obywateli i lordów, otworzyli subskrypcję i spodziewają się wkrótce przywieść do skutku zamierzone dzieło. Jeden patriota obywatel w pobliżu ofiarował 100 morgów pola pod warunkami bardzo dogodnymi. W obozie wystawia gmach wielki na 1000 ochotników, przytem łazienki, bibliotekę i inne pomniejsze a potrzebne zakłady, które ochotnikom bezpłatnie do użytku pozostawione będą. W około tych gmachów będą place mustry. Do tego ażeby ochotnicy podczas bawienia w obozie nie ponosili uszczerbku w zwykłych zatrudnieniach swoich, umieszczony będzie także telegraf łączący obóz z Londynem, a korespondencje zostają wolne od opłaty. Nadto zobowiązali się panowie z sąsiedztwa wybudować w tym obozie kościół z własnej między sobą składki.

Francya.

(Nowiny dworu. — Mowa cesarska przy poświęceniu bulwaru Malherbes.)

Paryż, 14go sierpnia. Dziś w południe wyjechał Cesarz z synem z St. Cloud do obozu w Chalons. W wagonie cesarskim jechali marszałek Randon, adjutant jego Ribourg i p. Perronet administrator wschodniej kolei żelaznej. Przed wyjazdem przyjmował Cesarz księcia Metternicha, który na kilka tygodni Paryż opuszcza. Z obozu uda się Cesarz do Biaricy, gdzie spodziewana jest Jej Mość Królowa hiszpańska. Przy końcu września Cesarz odwiedzi jeszcze raz Chalons.

— Dekretem cesarskim otrzymało 345 wojskowych skazanych wyrokiem wojskowym, ulgę i skrócenie wymierzonej kary; innym zaś 474, dawniej obsadzonym, udzielone zostało przebaczenie winy. — Dywizya kawalerji Luneville otrzymała rozkaz stawienia się w obozie Chalons. — Rząd wchodzi w układy względem spieszego ukończenia kolei żelaznej z Algieru do Blidy.

— *Monitor* dzisiejszy ogłasza mowę cesarską przy poświęceniu bulwaru Malherba:

„Mości Panowie! Poświęcenie nowej drogi komunikacyjnej nie jest już dzisiaj czemś nadzwyczajnym i nie byłbym z tego czynił uroczystości publicznej gdybym nie chciał być przy tej sposobności okazać mej sympatji radzie gminnej, co z taką wytrwałą gorliwością zajmuje się sprawami miasta i panu prefektowi Sekwany za jego niezmordowaną wytrwałość, wreszcie pochwałę moją wszystkim tym, co usiłowania jego spółudziałem swoim gorliwie wspierają.

Upiększenia stolicy dokonane wzbudzają powszechne podziwienie, lecz przed ukończeniem podlegają ze wszech stron krytykom i skargom. Niepodobnieństwo jest przy podobnych przedsięwzięciach nie naruszyć częstokroć widoków prywatnych. Powinnością rządu jest szanować je ile możności — lecz nie dać się tem odwieść od zakreślonego zadania. Zadaniem tem jest, jak wiecie, ożywić pracę, przemysł i handel Paryża, uwalniając je od krępujących rozwój ich przeszkód, używać opieki klasom mniej zamożnym, nie dopuszczać drożyzny pierwszych potrzeb do życia. Aby pierwsze z tych zadań uzyskać, rząd uczynił już krok wielki. — Od czasu zawarcia traktatu handlowego z Anglią, wywóz z Paryża wzrósł w dwójnasób.

Administracya miasta usiłuje przeniesieniem linii akcyzowej do murów fortecznych, otworzeniem wielu nowych ulic prowadzących z przedmieść do środka miasta, porównać ceny wszystkich przedmiotów, a tak obdarza życiem, światłem i siłą mniej uposażone części miasta, zarobkiem wielką ilość ludności, ożywiając zarazem handel.

Z drugiej strony wina miastu, że tak trafnych dobiera środków polepszyć stan klasy ubogiej. Zajmuje się sprowadzeniem wody do Paryża, aby ją mieć można za tańszą opłatą, uwolniła od podatku domowników pracujących niżej 250 franków czynszu od pomieszkań, urządziła pieczywo chleba w ten sposób, że w razie głodu cena pieczywa nie może wzrosnąć po za wysokość pewnej oznaczonej ceny, usiłuje zniszczyć cenę mięsa, zaprowadzając jedną targownicę rzeźną, co jak najlepiej jest w stanie zabezpieczyć widoki konsumentów, wreszcie pomaza nieustannie liczbę kościołów, szkół i zakładów dobroczynnych.

Zalecam Panom, abyście postępując nadal tą samą drogą, układając budżet miasta, o ile dozwoli stan finansów, starali się zniżyć cło od pierwszych potrzeb do życia.

Tem pozyskacie nowy tytuł do mojej wdzięczności, bo jeżeli stolica wielkiego państwa chlubi się pomnikami, przypominającymi dnie chwały narodowej, zdobytej orężem, pomnikami umiejętności i sztuki nie mniejszą dla niej chluba są urzędnicy świadczące o nieustannej troskliwości o cierpiących i o gorliwości w pielęgnowaniu powszechnych widoków tego wielkiego miasta, które jest sercem Francji, bijącym dla jej sławy i pomyślności.“

Szwajcarya.

(Zaohy p. Jacteau. — Depesza p. Turte.)

Berna, 9. sierpnia. Tutejszy poseł włoski p. Jacteau wniósł do Rady związkowej załobę za ogłoszenie dyplomatycznej korespondencji między pp. Turte i Ricasoli, względem wydalenia weteranów Szwajcarów z Neapolu; ale przytem dodał, że rząd jego z tem wszystkiem odwoła rozkaz wydalenia, a tymczasem rozkaz zostaje w zawieszeniu. Zaś depesza p. Tourte do prezydenta ministrów Ricasolego, z zazaleniem przeciw niedotrzymaniu warunków poddania Gaety jest następująca:

Turyn, 24. kwietnia 1861. Mości hrabio! Weterani szwajcarscy jeńcem wzięci w Gaecie nie dostają od wypuszczenia z niewoli ani żołdu, ani tych racyi co inni żołnierze. Rodziny tych weteranów, a jest ich 70, także nie dostają już racyi, które im przyzwolono z początku, a które zresztą nie wystarczają na utrzymanie życia.

Nie wiedząc jaki los czeka tych weteranów ostatecznie upraszam rząd królewski, aby ci ludzie mogli zająć to samo stanowisko, które zajmowali pod Królem Franciszkiem II.

Pewna liczba Szwajcarów, którzy schronili się na ziemię rzymską, powinna po sprawiedliwości tego samego doznać losu co żołnierze neapolitańscy, którzy im towarzyszyli i w Gaecie uważani byli jako ich towarzysze. Chciej panie ministrze uwiadomić mię, czy rząd Króla przyznaje im prawo do dobrodziejstwa kapitulacyi Gaety.

Rada związkowa zaleciła mi w końcu, Mości hrabio, zapytać, czy likwidacya pensji i innych reklamacyi wojskowych szwajcarskich odbędzie się w Neapolu, gdzie przeniesiono pensye pułków rozwiązanych w r. 1859, czy też w Turynie. A. Tourte.

Donosiliśmy już, że Piemont ścieśnia uchwałę względem weteranów szwajcarskich w Neapolu i odracza jej wykonanie.

Włochy.

(Brozury. — Żołnierze dawnego autoramentu. — Sprostowanie.)

Z Rzymu piszą do *K. Ztg.*: Dwie brozury zasługujące wielce na uwagę, krążą teraz w mieście, a bardziej jeszcze na prowincji. Jedna z nich, podaje mieszkańcom tę samą radę, co monarchowie europejscy i ich gabinety, to jest pogodzić się z przeszłością. Brozura ta trzyma się znanego memorandum hrabiego Raynewal do Napoleona. Druga, która prawdopodobnie wyszła z komitetu konfederacyi włoskiej w Genuy zaklina patryotów, by zaprzestali przerabiać wszystkich Włochów na Piemontanów, ponieważ Włosi różnią się pomiędzy sobą położeniem etnograficznym, zwyczajami, obyczajami i oświatą i korzystniej byłoby utworzyć związkowe państwo włoskie pod dawnymi dynastjami. Nie złą może wybrano chwilę do wypowiedzenia zdania tego.

— *Gazetta militare* donosi, że ministerjum wojny wydało rozporządzenie, aby żołnierze dawnego wojska burbońskiego w szeregi włoskie wcieleni, teraz do twierdzy Fenestrelle, na granicę saubaudzką odsyłani byli. Kilka dzienników podało dekret królewski z podpisem Fariniego, ale bez daty i miejsca, w którym to dekrecie przyrzeczona jest amnestya oficerom i żołnierzom, którzy chorągwie swoje opuścili, gdy się zaciągną do korpusu ochotników południowo-włoskich. Urzędowa gazeta nie zaprzecza istnienia powyższego dokumentu, lecz twierdzi, że ten jako nieopatrzony pieczęcią, i na zgromadzeniu nie przyjęty, żadnej mocy nie ma. Ogłoszono jednak dwa inne dekreta o amnestyi, a te mają formę prawem przepisana.

Niemce.

(System wyborów. — Paszporta. — Więzienia przepelnione. — Duchowieństwo katolickie w Wirtmberskiem. — Towarzystwo ratowania okrętów.)

Berlin, 8. sierpnia. Ministerjum spraw wewnętrznych wezwowało miejskie władze, ażeby objawiły swe zdanie względem reformy ordynacyi miejskiej z r. 1853, mianowicie zaś względem zatrzymania systemu trzyklasowego wyboru lub powrotu do dawniejszych wyborów powiatowych. Podobnie względem wytoczonego pod obrady na ostatniej sesji izby deputowanych przymusu paszportowego zapytało ministerjum spraw wewnętrznych władze policyjne, czyli przymus paszportowy nie powinien zupełnie ustać, i czyli każdy powinien mieć wprowadzić prawo, ale nie obowiązek zaopatrzyć się w paszport. Karty paszportowe i książki do wędrówki mają wtedy jako powszechnie ważny wykaz pozostać.

Więzienia berlińskiego sądu miejskiego są obecnie tak przepelnione, że w prawomocnych wykonaniach kary nastąpiło zastanowienie; z tem wszystkiem niedogodności tej zapobieżono już przyłączeniem lokalów więziennych sądu obwodowego. Przepelnienie miało powstać z rozszerzenia głównej dzielnicy miasta Berlina i z licznych aresztacyi podczas ostatnich excesów pospółstwa.

— Dnia 2. sierpnia było wielkie zgromadzenie katolickiego duchowieństwa w Erbach pod Ulmem, aby objawić swe zdanie o nowym zwrocie rzeczy na mocy król. reskryptu z d. 13. czerwca. Po pełnych zapale przemowach zgodzono się jednomyślnie prawie na następujące propozycje: 1) Ubolewamy jak najmocniej ze zawartą z stolicą św. konwencyę, uważaną od czasu utworzenia dycezyi za jedne prawne źródło w duchownych sprawach naszego kościoła, w podobny usunięto sposób. 2) Oświadczamy z pobudek wiary i sumienia, że nie przyznajemy żadnej władzy na ziemi prawa dopuszczać się ustawodawstwa w rzeczach duchownych kościelnych rozkazywać nam bez porozumienia z duchowną władzą naszą. 3) Oczekiwane prawa i rozporządzenia mające uregulować stosunki kościelne, uważać będziemy za stanowiska jedynie nas obowiązującego prawa kościelnego, i według tego się zachowywać, tusząc że przyszłe ustawodawstwo uczyni to swoim przywrócić zagwarantowaną konstytucyjnie autonomię kościoła. 4) W każdym razie zagrożenie praw naszych będzie dla nas tem silniejszą tylko pobudką trzymać się zawsze razem z tem większą jednomyślnością, i tem chętniej i z większą uległością poddawać się naszej władzy duchownej. 5) Chcemy, aby wyrażone niniejszem przekonanie nasze było publicznie ogłoszone, i wszystkim członkom przewielebnego ducho-

wieństwa udzielone, aby do niego także przystąpić mogli, o co wszystkich najusilniej po bratersku błagamy w widokach sprawy powszechnej.

Zgromadzenie liczyło przeszło 200 członków z wszystkich, nawet najodleglejszych stron dyecezyi.

Hamburg, 10. sierpnia. Pod prezydencją barona Merck, konsul generalny ukonstytuowało się przedwczoraj „towarzystwo ratowania rozbitów okrętowych.“ Towarzystwo rozporządza obecnie kapitałem 2000 talarów, zebranych jednorazowymi i rocznymi subskrypcjami. Pierwszą stacją działania otwiera towarzystwo pod Cuxhaven. Jeżeli środki pieniężne wystarczą, rozdawane będą premia za ratowanie rozbitów okrętowych.

Szwecya i Norwegia.

(Telegraf podmorski. — Rejencya norweska.)

Sztokholm, 5. sierpnia. Z urzędowego doniesienia w *Post-tidning* widać, że rząd rosyjski nie będzie popierał projektu Anglików względem budowy podmorskiego telegrafu na Gotland do Libawy. W skutek tego rząd szwedzki oświadczył, że w chwili obecnej w kwestyę tę wdawać się nie będzie.

— Przed odjazdem z Christiansand, postanowił Król na radzie stanu, która d. 1. sierpnia odbyła się na okręcie admirałskim „Sztokholm“, że jeżeli tymczasowy rząd szwedzko-norweskimi urzędować będzie, tedy ze strony Norwegii dziesięciu członków do rządu tego należeć będzie.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Wypadki warszawskie.)

Wielorakie nadeszły píše *gaz. wied.* sprawozdania z Warszawy o d. 12. sierpnia. Widzimy z nich, że partya ruchu jest teraz uorganizowana w sposób zadziwiający; każda demonstracya odbywa się pod pewnym przewodnictwem i jest mu zupełnie powolną. W rzeczonym dniu wszystko według tak zręcznego planu wykonanem było, że chociaż ani jeden punkt rozporządzenia namiestnictwa nie został dopełniony, w niczem przecież nie zmuszono władzy do ostrzejszego postępowania. Z wyjątkiem aptek, wszystkie sklepy były zamknięte; ani policya ani wojsko nie zdołały przeszkodzić temu, chociaż bowiem niektórzy właściciele sklepów otwierali drzwi i okiennice, pospólstwo gwałtem je zamykało. Załobę zdjęto, wszystkie panie były ubrane w jasne kolory. Ponieważ iluminować zakazano, przeto zamiast okien oświetlono pokoje, a to dostateczną rzuciło jasność na ulice. Przy wychodzie z kościoła nikt nie był aresztowany, chyba za noszenie ubiorów narodowych; ulice pełne były luda; gdy zapytano co to za uroczystość, ci ubodzy co to chleba na jutro nie mają odpowiadali — czynimy na złość Rosyanom. Stosownie do rozkazu przywódców lud rozszedł się wcześniej do domów, i nigdzie nie gromadził się w tłumy.

Nazajutrz oberpolicmajster wydał rozporządzenie do kucepów i krawców, aby nie wywieszali u okien w sklepach żupanów i amarantowych kamizelek i chustek na szyję, ponieważ to nęci młodzież, i odwodzi od posłuszeństwa dla rozporządzeń policyjnych. Zapewne aresztowani usprawiedliwiają się, że to tylko noszą co jest wystawione na sprzedaż.

Księstwa Naddunajskie.

(Stan rzeczy w Księstwach naddunajskich.)

Względem ponowionej a właściwie dziewiątej zmiany gabinetu w Księstwach naddunajskich zawiera *Journal de Constanti-nople* następujące szczegóły:

„Dnia 27. lipca udali się konsulowie Francyi i Anglii do księcia Couzy, z przedstawieniem, że polityka ostatniego ministerium podnieca ultraliberalne zasady, zagraża bezpieczeństwu kraju i podburza dążności ludu; że na pierwsze dni miesiąca sierpnia przygotowuje się powtórna manifestacya, której ministerium nie jest obecne; włościanie zbiegną się tłumami do stolicy, ażeby żądać unii i konstytucyi; i że powszechnie słyhać, jako się zanosi na zamach stanu; byłoby to więc z obrazą rządów Francyi i Anglii jeżeliby te dążności doszły większych rozmiarów i udaremniły mądre i zachowawcze rozporządzenia naczelnika rządu; w takim razie zerwałyby musieli konsulowie Tillos i Green przyjacielskie stosunki z rządem i zawiadomić o tem swoje rządy.

Po tych oświadczeniach książę Couza, w mądrości, którą mu przyznać muszą wszyscy umiarkowani, utworzył zbliżenie się do zgromadzenia jednej z frakcyi konserwatystów, lecz nie tej, z której wyszło ministerium Katarczy. Utworzono ministerium pod prezydencją D. Ghiki, które, jak sądzimy mianowicie dla Wołoszczyzny będzie rękojmią spokoju, jeżeli zdoła przeszkodzić nadmienionym, a przez dawniejszy rząd nazbyt wspieranym manifestacyom.“

Grecya.

(Zwłoka w wypłacie pożyczki. — Budowa mostu. — Rozboje.)

Ateny, 3. sierpnia. Do *Köln. Ztg.* piszą z Aten: Obiega pogłoska z podobieństwem do prawdy, że ministerium oświadczyło najstarszym reprezentantom mocarstw opiekuńczych, że nie może skutecznie zaległych już od trzech lat spłat pożyczki z roku 1833 w kwocie milion drachm rocznie, i że grecki rząd zażądał dalszego terminu najmniej pięciu lat prosząc, ażeby mocarstwa opiekuńcze

przez ten przeciąg czasu żadna pretensya się nie naprzykrzały. Wiadomo, że przed dwoma laty komisarze Anglii, Francyi i Rosyi żądali rocznej spłaty po milion drachm; teraz występuje Grecya z powyższą propozycją, zapewne ażeby bankowi czyli raczej jego akcyonaryuszom nadać odwagi do dalszych i znaczniejszych zaliczek — Z Londynu miała już nadejść odpowiedź telegraficzna z zaprzeczeniem, jednak zbywa na dokładniejszych szczegółach. — Z królestwem Włoskiem zawarto przed kilku dniami konwencyę pocztową i przedłożono izhom do sprawozdania. — Rząd zamysła ukończyć budowę mostu, który łączy wyspę Negroponte z stałym lądem, i dokładniej uregulować morską cieśninę Eurypu. Kosztorys całej tej budowy wynosi 1,070.000 drachm, na co dotychczas wydano 872.569 drachm, o zbywające 200.000 drachm prosily izby w formie nadzwyczajnego kredytu. — Wiadomości z prowincyi granicznych są bardzo smutne, rozboje powiększają się, a rozporządzenia rządu dla przywrócenia publicznego bezpieczeństwa na zagrożonych miejscach, nie odniosły dotychczas pożądanego skutku.

Turcya.

(Stan Syryi. — Doniesienia z Turcyi.)

— Depesza z Bejrutu z 30. lipca donosi dziennikowi *Patrie* następujące wiadomości: Daud Basza zwiedził nasze powiaty górskie i powrócił dnia 28. znowu do Deir-el-Kamar. W pierwszych dniach sierpnia miał jako prezydent zagać medjelis czyli radę administracyjną Libanu. Na tem zgromadzeniu będą wzięte pod obrady różne kwestye odnoszące się do organizacyi kraju. Syrya doznaje nieprzerwanej spokojności. Major Frayer, członek komisji europejskiej w miejsce lorda Dufferin, przybył do Bejrutu.

— Według depeszy z Bejrutu otrzymanej dnia 13. sierpnia w Paryżu rozpoczął Fuad Basza organizacyę trybunałów krajowych. Z tego powodu odprawił się obchód wielkiej uroczystości w Deir-el-Kamar. — Fuad Basza skazał na wygnanie z kraju i osadził na siedm lat więzienia w Rodos trzech Ulemów, którzy w Alepo mieszkańców podburzali.

Według ostatnich wiadomości, stosunki z Montenegro tak stoją naprężone, że wkrótce przyjsć może do wojennej przeprawy. Korespondencye paryskie zapewniają, że rząd francuski poufnie doradzał Jego Wysokości Sułtanowi, by jeszcze na czas raczył kazać powstrzymać wycieczki zbyt popędliwe.

Afryka.

(Doniesienia z Abisynii.)

Abisynii zagraża znowu wojna domowa. Wiadomo, że Cesarz Teodor stoczył niedawno straszną walkę z swym rywalem Negussi, który po kilku przegranych bitwach musiał broń złożyć. Na jego miejsce powstał nowy spótzawodnik Teodora do tronu nazwiskiem Marti, zgromadza rozprószone zbrojne siły Negussa; mieszkańce Massawa oświadczyli się za nim; wszyscy przygotowani są na krwawe starcie się i sądzą powszechnie, że Cesarz Teodor będzie miał wielkie trudności do pokonania.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Zagrabie, 17. sierpnia. Sejm krajowy będzie jutro in corpore na nabożeństwie, które z okazji urodzin Najjaśniejszego Pana odbędzie się w kościele katedralnym, a następnie uda się do Bana, i złoży mu życzenia dla Jego ces. Mości. Na posiedzeniu sejmu krajowego przyzwolono byłemu towarzystwu kroacko-slawońskich artystów dramatycznych miesięczną zapomogę 600 zł. dopóki projekta względem urządzenia teatru narodowego, obecnie komitetowi dla wydania opinii przekazane, załatwione nie będą. Następujące posiedzenie w poniedziałek.

Turyń, 16. sierpnia. Kontrakt Talabota względem budowy neapolitańskiej kolei żelaznej został ostatecznie zerwany, z tej przyczyny minister Peruzzi opóźnił się z podróżą do Neapolu. Ministerium prowadzi budowę bez przerwy, na koszt państwa.

Neapol, 16. sierpnia. Wojska zajęły Ponte Landolfo i Casalduri. Mieszkańcy wraz z powstańcami uciekli. Do Neapolu przybyła z Malty eskadra angielska. Do Avellino przybył Pineli w zamiarze wypędzić powstańców z Pietra Stonina, St. Angela i Scala.

Nowy Jork, 8go sierpnia. W Kentucky wybory wypadły pomyślnie dla unii. Kongres przyjmuje ustawę względem emancypacyi murzynów, którzy się poświęcają służbie wojskowej. Kongres konfederacyi odroczoney. Korpus separatystów pod Maculogh został pod Duguspring pobity. Obiega pogłoska, że separatysci znajdują się 30 mil od Posomac.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 19. sierpnia.

Hotel rosyjski: PP. Horodyński Tomasz, z Krogulca.
Hotel europejski: Zahaydachowski Franc., z Nowosiólek.
Hotel krakowski: Schlegel Lubin, z Kopiatyna.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 19. sierpnia.

PP. Kański Kaz., do Hołotka. — Jordan Kaj., do Nowegosioła. — Stecki Adolf, do Śródopolca. — Kleski Jan, do Wierbiaża. — Hr. Wodzicki Kaz., do

Olejowa. — Chyliński Edward, na Podole. — Udrycki Adolf, do Wielkich Mostów. — Jablonowski Józef, do Dolnego.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie
Dnia 17. i 18. sierpnia 1861.

Table with 6 columns: Pora, Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum., Stopień ciepła według Reaum., Stan powietrza wilgotnego, Kierunek i siła wiatru, Stan atmosfery. Rows for 7. god. zrana, 2. god. po poł., 10. god. wiecz. for two consecutive days.

TEATR.

Dziś teatr niemiecki: „Lucrezja Borgia,” wielka opera w 3 aktach z muzyką Donizettego.

Telegrafowany kurs wiedeński papierów i weksli.

Dnia 19. sierpnia.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 zlr. 80.85. Metaliki po 5% za 100 zł. 67 75; po 4 1/2% za 100 zł. —; po 4% za 100 zł. — Obligacje in-

Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 16. sierpnia.

Table of exchange rates for various currencies and securities, including Austrian paper money, foreign bonds, and telegraphic transfers.

Table of exchange rates for telegraphic transfers (Telegrafowany kurs) and other financial instruments, including bank notes and securities.

demnizacyjne: Niższej Austrii po 5% za 100 zł. —; Węgier —; Galicyi —; Bukowiny —; Akcje Banku narodowego sztuka 740.—; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 174.30; niższo-austr. towarzystwa eskontowego —.

Listy zastawne. Galic. instytut. kred. po 4% za 100 zł. —. Wexlowy. Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —. Lipsk za 100 talarów —. Londyn za 10 funtów szterl. 137.65. Medyolan za 100 zł. waluty austriack. —. Paryż za 100 fr. —. Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 6.62, dukaty ces. pełnej wagi —. korony —, półkorony —. Srebro 136.50.

Kurs lwowski.

Dnia 19. sierpnia

Table of exchange rates for various currencies and securities in Lviv, including Dutch, Russian, and Austrian paper money.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 19. sierpnia.

Table of exchange rates for promissory notes (listy zastawne) at the credit institution, showing rates for different denominations and types of notes.

KRONIKA.

Popelniona dnia 9. czerwca b. r. w domu pod nr. 162 w mieście u Agnieszki S. i Antoniego V. za pomocą włamania się kradzież, przyczem skradziono trzy obligacje indemnizacyjne w kwocie 2050 zł. i srebrne efekta w wartości 160 zł., wykryła się przez dwa pochodzące z tych obligacji kupony po 25 zł., które sprawca posłał ztąd do Lublina w Polsce rosyjskiej, a sprzedano je w Tomaszowie także w Polsce rosyjskiej. Władza bezpieczeństwa wykrywszy sprawcę w osobie osławionego tutaj złodzieja Jana W., oddała go wraz z posądzonym o udział w tej kradzieży Stefanem K., sądowi krajowemu. Dnia 21. lipca b. r. przyaresztowano pewnego człowieka, który zwrócił na siebie uwagę władzy bezpieczeństwa przez posiadanie niewłaściwych swemu stanowi rzeczy i przez rozrzutność w swych wydatkach. Jestto dymisyonowany z wojska Markus S., który dla tego, iż nie mógł wykazać skąd i jakim sposobem przyszedł do pieniędzy, został oddany przynależnej władzy sądowej. Gdy furman Natan K. z Glinian stanął dnia 24. lipca h. r. za rogatką Łyczakowską z swoją bryką parokonną w wartości 120 zł. na gościńcu i wstąpił do szynkowni, uprowadzono złodziejskim sposobem jego brykę z go-

ścieńca. Zawiadomionej o tym wypadku władzy bezpieczeństwa powiodło się pochwycić sprawcę w osobie osławionego Efroima B. wraz z bryką. Terminujący u szewca trzynastoletni chłopiec Walery G., który u swego majstra popełnił niektóre małe oszustwa, w klasztorze OO. Dominikanów, gdzie dla ubóstwa miał wikt, nim wstąpił do terminu, dopuścił się także, jak wyliczyła władza bezpieczeństwa, u niektórych zakonników kradzieży w kwocie po 20, 25 i 60 zł. i roztrwonil je z niektórymi chłopcami stojącymi się w klasztorze. Przeciw niemu i uczestnikom jego Janowi S., Franciszkowi A. i Maryanowi St. wytoczono śledztwo. — Rzadkie zjawisko na kamiennym moście w Pradze, zwróciło na siebie dnia 12. wieczór b. m. powszechną uwagę. Wkrótce po zapaleniu latarni gazowych zaczęły latać w okolicy nich niezliczone jednodniowe muszki tak, że latarnie wydawały się jakby śnieżnymi chmurami osłonięte. Masami spuszczały się białoskrzydlate owady na szaniec przedmostowy i na bruk mostu, że aż chrząst czuć było idąc. Niebawem zbiegła się dziatwa z koczki i zbierała muchy na karmę dla śpiewających ptaków. Lot ich był jeszcze o godzinie dziesiątej wieczór bardzo mocny.